
Biuro Projektowo - Konsultingowe

BIPROK

45 – 081 Opole, ul. Piastowska 17

tel. 77 - 4543081 w. 51

Zleceniodawca:

Zarząd Miasta Opola

PROGNOZA

oddziaływania na środowisko

**do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
terenu w rejonie ulic: Gawędy, Jana Sobieskiego Grodzkiej
w OPOLU**

Opracowanie:

Mgr inż. arch. Ewa OGŁĘCKA

OPOLE, listopad 2002

Zawartość opracowania

A. Część graficzna

- Rysunek na mapie w skali 1 :50 000 – Lokalizacja na tle środowiska – rys. nr 1
- Rysunek na mapie w skali 1:1000 – pomniejszonej do formatu A-3 – Istniejące i planowane zagospodarowanie na tle środowiska – rys. nr 2

B. Część tekstowa

1. Zakres i cel opracowania.
2. Informacja o projekcie planu.
 - a) Cele planu i jego powiązania z innymi dokumentami planistycznymi obejmującymi teren planu.
 - b) Charakterystyka istniejącego zagospodarowania.
 - c) Charakterystyka planowanego zagospodarowania.
3. Stan środowiska w rejonie terenu objętego planem.
 - a) Ukształtowanie powierzchni terenu, wody powierzchniowe.
 - b) Budowa geologiczna, wody podziemne.
 - c) Gleby
 - d) Kopaliny
 - e) Świat roślin i zwierząt
 - f) Klimat, higiena atmosfery, klimat akustyczny, promieniowanie elektromagnetyczne,
 - g) Walory środowiska kulturowego
 - h) Obszary i elementy prawnie chronione i wymagające ochrony
 - i) Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu zmiany planu.
4. Istniejące problemy ochrony środowiska w rejonie objętym planem.
5. Przewidywane szkodliwe oddziaływania na środowisko, mogące być rezultatem realizacji projektu planu oraz zalecane rozwiązania zapobiegające tym oddziaływaniom.
6. Wnioski do projektu planu.
7. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy.
8. Streszczenie.

1. Zakres i cel opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko jest opracowaniem sporządzonym do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego fragment miasta Opola w rejonie ulic: Gawędy, Jana Sobieskiego i Grodzkiej.

Zakres *Prognozy*... odpowiada wymaganiom art. 41, ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. Nr 62, poz.627).

Opis środowiska przedstawiono w odniesieniu do istniejącego i planowanego zagospodarowania terenu objętego planem (rys. nr 2) z uwzględnieniem istotnych elementów środowiska przyrodniczego w rejonie tego terenu (rys. nr 1).

Celem opracowania jest identyfikacja potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko, które mogą wystąpić w rezultacie realizacji projektu planu oraz znalezienie rozwiązań eliminujących lub ograniczających te wpływy. Opracowanie ma służyć samorządowi miasta oraz społeczności lokalnej do kontroli prawidłowości rozwiązań przyjętych w projekcie zmiany planu z punktu widzenia ochrony środowiska.

W opracowaniu wykorzystano następujące materiały:

- 1) Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulic: Gawędy, Jana Sobieskiego i Grodzkiej w Opolu – Pracownia Urbanistyki i Architektury „NA WYSPIE”, Opole - październik 2002r.,
- 2) Miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego miasta Opola – Przedsiębiorstwo Projektowo-Usługowe PRO URBI, Wrocław - czerwiec 1993r.
- 3) *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Opole* - Przedsiębiorstwo Projektowo-Usługowe PRO URBI, Wrocław - 2001r.
- 4) *Dokumentacja ekofizjograficzna do potrzeb planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego między ulicami Gawędy – Jana Sobieskiego – Grodzką w Opolu*, - Zdzisław Stefaniak, Opole - maj 2002r.
- 5) Mapa sozologiczna w skali 1: 50 000, arkusz Opole Płn.,
- 6) Mapa hydrograficzna w skali 1: 50 000, arkusz Opole Płn.,
- 7) Mapa hydrologiczna Polski w skali 1: 200 000, arkusz Wrocław,
- 8) Atlas hydrologiczny Polski, Stachy J. (red.), 1986, - Wyd. IMiGW, Warszawa
- 9) Mapa glebowo - rolnicza województwa opolskiego w skali 1 : 100 000, Wyd. IUNG Puławy, Puławy 1987.
- 10) Mapa w skali 1:1000 sporządzona na podstawie map zasadniczych i ewidencyjnych do celu sporządzenia rysunku planu zagospodarowania przestrzennego – OPGK Opole, kwiecień 2002r.,
- 11) Mapa topograficzna w skali 1: 50 000, arkusz Opole Płn.,
- 12) *Stan środowiska w województwie opolskim w roku 1999r*, opracowanie Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska – Opole 2000r.
- 13) Inwentaryzacja urbanistyczna terenu objętego planem - Pracownia Urbanistyki i Architektury „NA WYSPIE”, Opole – czerwiec 2002r.
- 14) *Wstępna opinia dla potrzeb wniosku o przeprowadzenie zmiany ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Opole/Wróblin – ul. Sobieskiego* - ECOPLAN- Opole, marzec 2001r.

2. Informacja o projekcie planu

a) Cele planu i jego powiązania z innymi dokumentami planistycznymi obejmującymi teren planu.

Projekt planu obejmuje teren w północnej części miasta Opole, w rejonie ulic Gawędy, Jana Sobieskiego i Grodzkiej.

W uchwale Nr XLIII/568/01 z dnia 26 lipca 2001r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulic: Gawędy, Jana Sobieskiego i Grodzkiej w Opolu – Rada Miasta Opola nie określiła celu opracowania planu. Przedmiotem planu, zgodnie z ww. uchwałą, są ustalenia o których mowa w art. 10 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym.

Obecnie dla omawianego terenu obowiązuje miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego miasta Opola w skali 1: 5000, przyjęty przez Radę Miasta Opola uchwałą nr XLVI/226/93 z dnia 17 czerwca 1993r. Sporządzany plan uszczegóławia ustalenia planu ogólnego.

Proponowane w projekcie planu ustalenia są zgodne z polityką przestrzenną przyjętą przez Radę Miasta Opola w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Opole* w 2001r. oraz uwzględniają zapisy planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego.

b) Charakterystyka istniejącego zagospodarowania.

Opracowaniem planu objęty jest teren położony w północnej części miasta Opola, przy granicy z gminą Dobrzeń.

Teren planu zawarty jest pomiędzy istniejącymi ulicami: Gawędy (granica zachodnia i północna), Jana Sobieskiego (granica wschodnia) i ulicą Grodzką (granica południowa).

Teren ten jest zabudowany w ok. 30%, w tym ok. 8% to zabudowa produkcyjno – hodowlana (ferma niosek o obsadzie 11 tyś sztuk rzeczywistych, tj. 44 DJP), 54 % stanowi zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i 38 % to ulice. Niezabudowana część terenu użytkowana jest rolniczo. Wśród użytków rolnych dominują uprawy polowe. Niewielkie powierzchnie gruntów sklasyfikowanych jako łąki występują w północno - wschodniej części i wokół dwóch zbiorników wodnych o łącznej powierzchni ok. 1 ha. Teren jest mało zadrzewiony – wysoka zieleń występuje wokół zbiorników, na niewielkim nieużytku, wzdłuż ulicy Jana Sobieskiego oraz w ogrodach przydomowych.

W bezpośrednim sąsiedztwie terenu zlokalizowana jest głównie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz, po wschodniej stronie, zabudowa produkcyjno – składowa (magazyny Okręgowej Dyrekcji Gospodarki Wodnej i, nieco dalej, zakład i hurtownia karmy dla gołębi).

Omawiany teren jest uzbrojony w sieć wodociagową, elektroenergetyczną, telekomunikacyjną i, częściowo, kanalizacji deszczowej (ulica Sobieskiego oraz fragmenty ulic Gawędy i Grodzkiej).

c) Charakterystyka planowanego zagospodarowania.

W projekcie planu utrzymane zostało dotychczasowe przeznaczenie terenów zainwestowanych. Tereny niezabudowane przeznaczone zostały pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną (MN) z usługami towarzyszącymi handlu i gastronomii (UH, UG), oraz działalność gospodarczą, w tym usługi techniczne i wytwórcze (UP) i rozwój istniejącej produkcji zwierzęcej - fermy niosek (RHO). Nowe tereny mieszkaniowe z usługami zajmują ok. 4 ha (46 działek budowlanych), tereny działalności gospodarczej – 3,4 ha.

Na terenach istniejącej i planowanej zabudowy plan zakazuje „realizacji obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko, to jest pogorszyć jego stan, stanowić uciążliwość lub szkodliwą uciążliwość dla środowiska i zdrowia ludzi, lub wymagających sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko, oraz dla których obowiązek sporządzenia raportu może być wymagany, według przepisów szczególnych”. Dla istniejących i planowanych obiektów produkcyjnych plan nakazuje ograniczenie „emisji zanieczyszczeń, substancji złownonych i zakłócania środowiska” do granic terenów działalności gospodarczej (UP, RHO).

Dla obsługi komunikacyjnej planowanej zabudowy wydzielone zostały nowe ulice dojazdowe oraz ciągi piesze zajmujące powierzchnię ok. 1,8 ha.

Planowaną zabudowę uzupełniają tereny zieleni, w tym: zieleni izolacyjnej (ZI), rekreacyjnej (ZR) i zieleńców (ZP). W sumie planowane tereny zielone zajmują powierzchnię ok. 1,3 ha.

Planowana zabudowa zaopatrywana będzie w wodę i energię elektryczną z istniejących sieci bezpośrednio lub za pośrednictwem nowych odcinków sieci rozdzielczych.

Odprowadzanie ścieków sanitarnych planowane jest do miejskiej oczyszczalni ścieków poprzez planowaną sieć kanalizacji sanitarnej, która ma być prowadzona w pasach komunikacyjnych.

Plan dopuszcza odprowadzenie ścieków technologicznych i hodowlanych z istniejących obiektów produkcyjnych do kanalizacji sanitarnej po ich zneutralizowaniu, w razie potrzeby, w odpowiednich urządzeniach.

Odprowadzenie wód opadowych i roztopowych przewidywane jest poprzez istniejącą i planowaną sieć kanalizacji deszczowej – tymczasowo - do cieków powierzchniowych, docelowo – do systemu kanalizacji komunalnej, po uprzednim podczyszczeniu w urządzeniach oczyszczających (piaskowniki, separatory oleju).

Odpady komunalne wywożone mają być z poszczególnych posesji przez służby komunalne na składowisko komunalne. Projekt planu nie reguluje zasad usuwania odpadów przemysłowych i hodowlanych.

Zaopatrzenie w energię ciepłą planowane jest ze źródeł indywidualnych, z zaleceniem stosowania urządzeń grzewczych niskoemisyjnych, przede wszystkim na paliwa płynne lub gazowe lub energię elektryczną.

Plan przewiduje możliwość uzbrojenia terenu w rozdzielczą sieć gazową do celów bytowych i grzewczych.

Projekt planu ustala obowiązek zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu zgodnie z obowiązującymi przepisami szczególnymi, bez podania jakie tereny w planie odpowiadają terenom występującym w tych przepisach (tj. zarządzeniu MOŚZNiL z dnia 13 maja 1998 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku – Dziennik Ustaw Nr 66, poz. 436).

Dla wydzielonych w projekcie planu terenów ustalone zostały ponadto:

- lokalne warunki, zasady i standardy kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu oraz podziału terenów,
- szczególne warunki zagospodarowania terenów związane z ochroną wód Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 333, ochroną korytarza ekologicznego rzeki Odry, ochroną terenów w strefie zawodnionych zbiorników pomarglowych oraz ochroną ludzi przed szkodliwym oddziaływaniem istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych 110 KV,
- zasady ochrony zidentyfikowanych wartościowych elementów krajobrazu i dziedzictwa kulturowego, tj.: widoku na kościół i cmentarz w Czarnowasach, zabudowy o cechach tradycyjnych i regionalnych, zespołu historycznej zabudowy mieszkaniowej przy ulicach: Gawędy, Grodzkiej i Jana Sobieskiego (ustanowiona strefa „B” ochrony konserwatorskiej), oraz zabytków architektury i budownictwa, ujętych w ewidencji zabytków miasta Opolu.

3. Stan środowiska w rejonie terenu objętego planem.

Miasto Opole położone jest w południowo-zachodnim rejonie Polski. Planem zagospodarowania przestrzennego objęty jest fragment obszaru miasta o pow. ok. 20ha, położony w północnej części przy granicy z gminą Dobrzeń, odległy od centrum o ok. 4,5 km.

a) Ukształtowanie powierzchni terenu, wody powierzchniowe

Teren objęty planem, wg podziału Polski J. Kondrackiego na jednostki fizyczno-geograficzne, leży na pograniczu mezoregionów Pradoliny Wrocławskiej i Równiny Opolskiej, stanowiących fragment makroregionu Niziny Śląskiej podprovincji Niziny Sasko-Łużyckiej. Jest to teren nizinno – równinny, nachylony w kierunku zachodnim ku dolinie Odry i w kierunku północnym. Różnica wysokości w granicach opracowania wynosi ok. 6 m (od 152,0 m n.p.m. – w północno-zachodniej części - do 158,0 m n. p. m. w części południowo-wschodniej).

W granicach opracowania wyodrębnić można trzy jednostki morfologiczne [4]:

- fragment wysoczyzny Garbu Groszowicko-Opolskiego, obejmujący środkowo-wschodni fragment terenu planu o najwyraźniej zaznaczonym spadku, wynoszącym od 2-8%,
- płaską lub lekkofalistą terasę nadzalewową wyższą wieku plejstocénskiego ze spadkami wynoszącymi 2-5%, obejmującą wschodnią część terenu,
- płaską terasę nadzalewową średnią wieku plejstocénskiego, o nieznacznym nachyleniu nie przekraczającym 2%, obejmującą zachodnią część terenu.

Od strony zachodniej teren graniczy z terasą zalewową wieku holocénskiego, oddzieloną wyraźną krawędzią erozyjną od poziomu nadzalewowego.

Sieć rzeczna w omawianym rejonie jest bardzo dobrze rozwinięta. Obszar w obrębie którego położony jest teren planu opływają z trzech stron rzeki: ze wschodniej strony – rzeka Swornica - lewobrzeżny dopływ Małej Panwi (odległa od terenu planu o ok. 0,9 km), z północnej strony – rzeka Mała Panew – prawobrzeżny dopływ Odry (odległa od terenu planu o ok. 1,2 km), z zachodniej strony – rzeka Odra (odległa od terenu planu o ok. 0,6 km).

Sieć rzeczna uzupełniają mniejsze ciek i rowy. Najbliżej terenu planu - po zachodniej stronie istniejącej przy ulicy Gawędy zabudowy mieszkaniowej - przepływa ciek odwadniający, wpadający bezpośrednio do Odry. W środkowej części terenu planu znajduje się krótki (ok.150m) rów odwadniający tereny użytków rolnych, nie połączony z innymi elementami systemu melioracyjnego.

Stan sanitarny wód w rzekach w tym rejonie jest różny. Badania z 1994r., w przekrojach pomiarowo – kontrolnych pokazanych na rysunku nr 1, wykazały [5]:

- w rzece Swornicy - II stopień zanieczyszczeń,
- w rzece Małej Panwi – III stopień zanieczyszczeń,
- w rzece Jemielnicy – I stopień zanieczyszczeń.

Wyniki badań z 1999r., prowadzonych w ramach monitoringu podstawowego (Mała Panew) i regionalnego (Swornica i Jemielnica) w tych samych przekrojach przedstawiają się następująco [12]:

Wyniki badań czystości wody na podstawie stężeń
środkowych ekstremalnych

Mała Panew	III klasa	N
Swornica	II klasa	III klasa
Jemielnica	II klasa	N

N – nie odpowiada kryteriom klasy III

Wyniki badań wody rzeki Odry z1999r. w Groszowicach - najbliższym punkcie pomiarowo – kontrolnym - wykazały, że nią odpowiada ona kryteriom klasy III.

Głównym źródłem zanieczyszczeń wód w rzekach w rejonie terenu planu są ścieki bytowe z gospodarstw domowych i rolniczych.

Ze względu na północno-zachodni kierunek spływu wód gruntowych, w zasięgu oddziaływania terenu planu jest bezpośrednio rzeka Odra.

Część północno-zachodnia terenu objętego planem leży w zasięgu zalewów powodziowych rzeki Odry. W czasie powodzi w 1997r. zabudowa zlokalizowana w tym rejonie nie została zalana, jednak wystąpiły szkody wskutek podniesienia się poziomu wody gruntowej (podtopienia piwnic) [4].

W granicach planu znajdują się dwa bezodpływowe zbiorniki wody w wyrobiskach poeksploatacyjnych margla.

b) Budowa geologiczna, wody podziemne

Pod względem struktury budowy geologicznej obszar gminy leży w południowej części monokliny przedsudeckiej.

Najstarszymi poznanymi na omawianym obszarze utworami są osady karbonu dolnego. Na głębokości 552, 0 p.p.t. występuje perm dolny, który budują utwory czerwonego spągowca. Najgrubszy kompleks skał miąższości ok. 500 m stanowią osady triasu, w którym wyróżnia się piętra: pstrego piaskowca dolnego, środkowego i górnego, wapienia muszlowego i kajpru. Na utworach triasu zalegają niezgodnie osady górnokredowe – cenomańskie piaskowce glaukonitowe i turońskie wapienie i margle. Osady te, w strefach kontaktowych z doliną rzeki

Odry oraz w obszarze wysoczyzny plejstoceniowej, przykryte są osadami czwartorzędowymi, wykształconymi jako piaszczysto - zwirowe utwory rzeczne i rzeczno-lodowcowe z przewarstwieniami glin. Lokalnie, w stropowych partiach podłoża występują trzeciorzędowe – mioceńskie iły oraz iły przewarstwione torfami starszymi.

W strefie przypowierzchniowej, w części zachodniej, występują osady czwartorzędowe plejstoceniowej terasy akumulacyjnej rzeki Odry, wykształcone jako średnio zagęszczone piaski drobne i średnie, przewarstwione glinami. We wschodniej części stropową warstwę podłoża stanowią średnio zagęszczone piaski średnie terasy plejstoceniowej, podścielone plastycznymi zwiaterzelinami margli górnokredowych oraz iłami trzeciorzędowymi. W północno-wschodnim fragmencie terenu rozpoznano współwystępujące z piaskami plejstoceniowe plastyczne i twaroplastyczne gliny piaszczyste i pylaste.[4]

W rejonie północnej granicy terenu na powierzchni występują nasypy antropogeniczne, mineralne.

Obszar opracowania wchodzi w skład XXVII opolskiego regionu hydrogeologicznego – XXVIIA rejonu Opola. Użytkowe wody podziemne występują w trzech piętrach wodonośnych: środkowotriasowym (G.Z.W.P. – 333, Opole – Zawadzkie) oraz górnokredowym i podrzędnie czwartorzędowym.

Piętro wodonośne środkowotriasowe stanowi najważniejszy na Opolszczyźnie zbiornik użytkowych wód podziemnych. Obecnie jest podstawowym źródłem wody pitnej miasta Opola (ujęcie „Grotowice – Utrata”) oraz gminy Tarnów Opolski (ujęcie „Tarnów Opolski”). Wody środkowotriasowe są twarde, o zasadowym odczynie i mineralizacji ogólnej w klasie wód zwykłych. Jakość tych wód jeszcze w latach 70-tych była wysoka i bez żadnych odstępstw odpowiadała obowiązującym normom dla wód przeznaczonych do picia. Od tego czasu następuje ich systematyczna degradacja jakościowa, przede wszystkim w zakresie zawartości azotanów, co jest spowodowane istnieniem licznych źródeł zanieczyszczenia na obszarze całego G.Z.W.P. 333: - głównie brakiem kanalizacji sanitarnej, wysypiskami śmieci i chemicznym nawożeniem pól. W rejonie omawianego terenu zbiornik ten jest średnio izolowany. Obecnie trwa procedura ustanowienia dla zbiornika obszaru ochronnego.

Piętro wodonośne górnokredowe jest to poziom szczelinowy i szczelinowo – porowy. Jest to zbiornik o średniej wydajności i dobrej jakości wody. Na mapie obszarów głównych zbiorników wód podziemnych wymagających szczególnej ochrony wydzielony został jako zbiornik wysokiej ochrony OWO. Zbiornik nie ma ustanowionego obszaru ochronnego.

Piętro wodonośne czwartorzędowe występuje na głębokości do 10,0m ppt.i jest związane z dolinami rzek. Jakość wody jest generalnie złej jakości, występuje nadmiar żelaza i manganu oraz zanieczyszczeń bakteriologicznych. Wody tego poziomu wykorzystywane są do celów gospodarczych (studnie).

c) Gleby

Na terenie objętym opracowaniem ponad 30 % stanowią grunty antropogeniczne wyłączone z produkcji rolniczej.

Gleby na gruntach rolnych to gleby wytworzone na piaskach pochodzenia wodno-lodowcowego. Na obszarze skłonu Garbu Groszowicko – Opolskiego występują w

postaci gleb bielcowych, utworzonych z utworów piaszczystych, lekko gliniastych, podścielonych na głębokości 0,5-1,0 m glinami ciężkimi. Są to gleby V i VI klasy bonitacyjnej, zaliczone do 5 żytniego, dobrego kompleksu przydatności rolniczej. Na obszarze terasy średniej niższej doliny Odry występują zdegradowane czarne ziemie, utworzone z piasków gliniastych lekkich, podścielonych na głębokości 0,5 – 1,0 m piaskami lekkimi. Gleby te zakwalifikowane są do IVa, IVb i V klasy bonitacyjnej oraz 5 żytniego, dobrego kompleksu oraz 9 kompleksu zbożowo-pastewnego słabego. Zwarty obszar gruntów klasy IV zajmuje powierzchnię ponad 5 ha.

d) Kopaliny

Na terenie objętym planem i w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują udokumentowane złoża surowców mineralnych. W pobliżu znajdują się dwa złoża wapieni, niewielkie złoża węgla brunatnego oraz złoża kruszywa (lokalizacja złóż pokazana jest na rys. nr 1).

e) Świat roślin i zwierząt

Zgodnie z geobotanicznym podziałem Polski (Szafer, 1977) omawiany teren leży na obszarze prowincji Niżowo - Wyżynnej, Środkowoeuropejskiej, działu A – Bałtyckiego, pododdziału Kotliny Śląskiej, Okręgu Nadodrzańskiego.

Teren objęty opracowaniem to w ok. 30% grunty antropogeniczne. Pozostała część to głównie grunty orne i niewielkie powierzchnie użytków zielonych. Niewielkie skupienie drzew o charakterze naturalnym (olcha czarna) występuje wokół większego zbiornika.

Teren jest ubogi w zbiorowiska roślinne, udział roślinności naturalnej i seminaturalnej jest nieznaczny.

Dominują zbiorowiska segetalne, najczęściej zbiorowiska chwastów pól uprawnych oraz zbiorowiska roślin o charakterze antropogenicznym (związane z terenami zabudowanymi, okrajkami i miejscami wydeptywanymi).

Najbardziej wartościowe przyrodniczo są niewielkie zbiorowiska łąkowe z klasy *Molinio-Arrhenatheretea* i *Molinio*, niewielkie zbiorowisko turzycowe ze związku *Magnocaricion* oraz zbiorowiska szuwarowe i wielkoturzycowe z klasy *Phragmiteteaz*, tworzące otulinę zbiorników wodnych. Na terenie planu nie stwierdzono występowania chronionych i rzadkich gatunków roślin. Z tego względu, oraz ze względu na fragmentaryczne wykształcenie zbiorowisk, obszar opracowania pod względem przyrodniczym nie przedstawia większych wartości.[4].

Ze względu na silne przekształcenie naturalnych ekosystemów (zabudowę i intensywną gospodarkę rolną) obszar planu pod względem faunistycznym jest również ubogi. Na uwagę zasługują: rzadki gatunek chronionego pająka - tyrzyk paskowany *Argyope bruennichi*, występujący na miedzach śrópolnych i wilgotnych łąkach, oraz chronione gatunki owadów – biegacze: ogrodowy *Carabus arvensis* i wręgaty *Carabus cancellatus* oraz trzmiele. Na obrzeżach zbiorników spotkać można liczne gatunki żab. Ponadto występują tutaj gatunki pospolite gadów i drobnych ssaków oraz ptaków, charakterystyczne dla terenów rolnych i związane z siedliskami ludzkimi.[4]

f) Klimat , higiena atmosfery, klimat akustyczny, promieniowanie elektromagnetyczne.

Warunki atmosferyczne

Opole położone jest w regionie klimatów podgórskich nizin i kotlin (region pluwiotermiczny odrzański), który należy do najcieplejszych w Polsce. Zimy są łagodne, średnie temperatury tej pory roku nie przekraczają -2°C .

Również lato jest ciepłe; najcieplejszy jest lipiec ze średnią temperaturą $+18^{\circ}\text{C}$. Średnia roczna temperatura wynosi $+8,1^{\circ}\text{C}$.

Średnia roczna suma opadów osiąga wartość 650 – 700 mm. Najwyższe opady notuje się w w miesiącach letnich – ok. 250 mm, najniższe w miesiącach: luty-kwiecień (121mm).

Najczęściej notowane są wiatry z zachodniego sektora horyzontu przy dominacji kierunków W, SW i S.

W lokalnym układzie najmniej korzystny klimat występuje w miejscach płytkiego występowania wód gruntowych ze względu na inwersję termiczną - wilgotnościową. Na pozostałej, przeważającej części terenu planu warunki bioklimatyczne są korzystniejsze.

Zanieczyszczenie powietrza

Na terenie planu i w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują istotne źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Na stan powietrza w tym rejonie wpływ mają dalej położone zakłady, głównie elektrownia „Opole” i cementownia „Odra”. Z pomiarów Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w najbliższych punktach pomiarowych (opad pyłu – okolice elektrowni „Opole”, zanieczyszczenia podstawowe oraz ołów i kadm w pyłe zawieszonym i opadowym - Opole, ul. Dambonia i Śródmieście) wynika, że nie powodują one przekroczeń dopuszczalnych wartości zanieczyszczeń w powietrzu [12]. Źródłem lokalnych uciążliwości są: droga krajowa (ulica Jana Sobieskiego) oraz ferma niosek.

Uciążliwości w rejonie drogi związane są z emisją do powietrza przez samochody spalin zawierających związki ołowiu, azotu, węglowodorów i tlenków węgla, jednak poziomy stężenie zanieczyszczeń są, w odległości 10 m od krawędzi pasa drogowego, niższe od wartości dopuszczalnych [4].

Działalność fermy niosek powoduje wydzielanie okresowo w trakcie procesu technologicznego zanieczyszczeń odorowych, bioaerozoli oraz pyłów. Wyniki obliczeń wskazują, że emisja amoniaku nie przekracza wartości granicznych nawet w obrębie posesji, jednak w przypadku siarkowodoru i pyłów stwierdzone zostały przekroczenia wartości granicznych poza granicami działki [14].

Klimat akustyczny.

Najbardziej znaczącym źródłem hałasu na terenie objętym planem jest droga krajowa nr 454 relacji Opole – Namysłów. Na podstawie modelu obliczeniowego ustalono, że poziom normatywny dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tj 55 dB/A występuje w odległości ok. 19,0 m od krawędzi drogi a poziom 60 dB/A, wymagany dla pozostałej zabudowy, występuje w odległości ok.

7,0m od krawędzi drogi. Poziom chwilowy ma zasięg odpowiednio większy – 60 dB/A – ok. 17m i poziom 55 dB/A – ok. 60 m mierząc od krawędzi jezdni.

Lokalnym emitorem hałasu jest ferma niosek. Obecnie działalność fermy powoduje przekroczenia poziomu hałasu wymaganego dla zabudowy mieszkaniowej poza granicami posesji, z uwagi na brak zabezpieczeń akustycznych urządzeń hałasotwórczych [14].

Lokalnie hałas emitowany jest też przez istniejącą napowietrzną linią wysokiego napięcia 110 KV, szczególnie w okresach podwyższonej wilgotności.

Promieniowanie elektromagnetyczne.

Przez teren planu przebiegają dwie napowietrzne linie wysokiego napięcia 110 KV relacji Dobrzeń Wielki – GPZ Groszowice, które oprócz hałasu (patrz wyżej), wytwarzają pole elektryczne i pole magnetyczne. Pomimo, że dla tego typu inwestycji przepisy dopuszczają utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania, obszar taki nie został utworzony. W tej sytuacji zasięg oddziaływania linii dla potrzeb planu można przyjąć na podstawie badań empirycznych prowadzonych na innych tego typu liniach. W zasięgu tym, wynoszącym do 15m, mierząc od skrajnie położonych przewodów, nie należy lokalizować zabudowy mieszkaniowej i usług społecznych.

g) Walory środowiska kulturowego

Na terenie planu na wyróżnienie zasługuje historyczny zespół zabudowy mieszkaniowej przy ulicach Gawędy, Jana Sobieskiego i Grodzkiej, zachowany w stopniu uzasadniającym jego ochronę. W zespole tym występuje wiele budynków ujętych w ewidencji zabytków miasta Opola oraz budynków o cechach tradycyjnych i regionalnych. Wartościowym elementem krajobrazu jest widok na kościół i cmentarz w Czarnowasach.

h) Obszary i elementy prawnie chronione i wymagające ochrony

W granicach terenu objętego planem nie występują obszary i elementy środowiska przyrodniczego prawnie chronione (poza kilkoma gatunkami pajaków i owadów, wymienionych w pkt. e). Teren położony jest w granicach planowanego obszaru ochronnego zbiornika wód podziemnych - GZWP 333 (patrz pkt. b). W planie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego przewiduje się ochronę doliny Odry - jako korytarza ekologicznego o znaczeniu międzynarodowym.

Elementy środowiska kulturowego, wymagające prawnej ochrony to historyczny zespół zabudowy mieszkaniowej oraz występujące w nim budynki zabytkowe ujęte w ewidencji zabytków miasta Opola (zlokalizowane na rys. nr 2).

j) Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu planu

Potencjalnie (tj. w przypadku braku ingerencji człowieka) teren planu powinny porastać zbiorowiska leśne – grądy środkowoeuropejskie, odmiana śląsko-wielkopolska, seria uboga [4].

Obecnie teren jest w całości przekształcony – część terenu jest zabudowana, pozostała niemal w całości wykorzystywana jest rolniczo (uprawy polowe, użytki zielone).

W przypadku braku realizacji projektu planu, tj. zaniechania zabudowy jednorodzinnej na terenach upraw polowych, teren ten pozostałby w dotychczasowym użytkowaniu, skutkującym dalszym procesem degradacyjnym ubogiej struktury przyrodniczej. Realizacja projektu planu nie będzie miała istotnego wpływu na środowisko przyrodnicze - uboga flora i fauna charakterystyczna dla upraw polowych zostanie zastąpiona florą i fauną o charakterze antropogenicznym.

4. Istniejące problemy ochrony środowiska w rejonie objętym planem.

W obrębie terenu objętego planem nie występują istotne problemy ochrony środowiska. Problemy o mniejszym znaczeniu to: ujemne oddziaływanie na środowisko istniejących napowietrznych linii wysokiego napięcia (pole elektryczne i magnetyczne, ingerencja w krajobraz) oraz hałas emitowany przez samochody poruszające się ulicą Jana Sobieskiego (droga krajowa) oraz zagrożenie powodziowe, w zasięgu którego znajduje się północno - zachodni fragment.

5. Przewidywane szkodliwe oddziaływania na środowisko, mogące być rezultatem realizacji projektu zmiany planu oraz zalecane rozwiązania zapobiegające tym oddziaływaniom.

Planowane w projekcie planu przekształcenia środowiska polegają na przeznaczeniu pod zabudowę ok. 9,2 ha użytków rolnych, w tym pod zabudowę produkcyjną – usługową ok. 3,4 ha, pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną z usługami – ok. 4,0 ha i pod drogi ok. 1,8 ha. Grunty rolne przewidziane pod zabudowę to grunty orne oraz użytki zielone – w przeważającej części IV klasy bonitacyjnej. Pomimo dość wysokiej klasy bonitacyjnej grunty te nie są wartościowe dla produkcji rolnej, ponieważ stanowią niewielką enklawę w środowisku antropogenicznym (grunty otoczone są ze wszystkich stron zabudową usytuowaną wzdłuż uzbrojonych ulic).

Potencjalne zagrożenie dla środowiska stanowią: planowana rozbudowa istniejącego na terenie objętym planem obiektu produkcji zwierzęcej (fermy niosek – teren RHO) oraz planowane na terenach UP zakłady usług technicznych i wytwórczych.

Przewidywane szkodliwe oddziaływania na środowisko związane z działalnością planowaną w tych obiektach to przede wszystkim:

- możliwość pogorszenia klimatu akustycznego przez zakłady i związany z nimi transport,
- emisja zanieczyszczeń gazowych, pyłowych i zapachowych,
- wytwarzanie ścieków i odpadów stałych grożących zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych.

Ww. oddziaływania, oprócz zagrożenia środowiska, mogą prowadzić również do konfliktów między funkcją produkcyjną i techniczną a funkcją mieszkaniową.

Planowana, obok terenów produkcyjnych i technicznych, zabudowa mieszkaniowa i usługowa nie jest szkodliwa dla środowiska. Potencjalnie negatywny wpływ będący rezultatem jej realizacji wiąże się ze ściekami sanitarnymi i odpadami komunalnymi, które mogą wpłynąć na stan wód podziemnych, wymagających w tym rejonie szczególnej ochrony (patrz pkt b), oraz zanieczyszczeniami emitowanymi do atmosfery przez urządzenia grzewcze, które mogą wpłynąć lokalnie na stan powietrza atmosferycznego oraz ruch samochodowy związany z dojazdami do działek.

Niekorzystny wpływ na istniejącą strukturę przyrodniczą oraz warunki bioklimatyczne może mieć zabudowa terenów łąkowych, zwłaszcza, najbardziej wartościowych przyrodniczo, łąk wokół istniejących zbiorników wodnych.

Zagrożeniem dla zdrowia i mienia przyszłych użytkowników terenu planu może być lokalizacja zabudowy, zwłaszcza mieszkaniowej i usługowej w zasięgu oddziaływania napowietrznych linii wysokiego napięcia 110 KV oraz w zasięgu zagrożenia powodziowego.

Planowana zabudowa, niewłaściwie realizowana, może negatywnie wpłynąć charakter historycznego zespołu zabudowy mieszkaniowej oraz na stan zabytków oraz krajobraz kulturowy.

W celu wyeliminowania ww. przewidywanych niekorzystnych oddziaływań na środowisko będących rezultatem realizacji projektu planu należy:

- ograniczyć zasięg szkodliwych i uciążliwych oddziaływań na środowisko obiektów i urządzeń produkcyjnych i technicznych do granic terenu inwestycji (obowiązujące obecnie przepisy wykluczają możliwość wyznaczenia dla tego rodzaju przedsięwzięć stref ochronnych),
- zakazać realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w szczególności wymagających sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko, oraz przedsięwzięć mogących wpłynąć niekorzystnie na stan środowiska terenów mieszkaniowych lub jakość wód powierzchniowych i podziemnych,
- ustalić obowiązujące standardy akustyczne dla poszczególnych terenów, odpowiednio do ich funkcji - zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- ustalić zasady prawidłowej gospodarki wodno - ściekowej i gospodarki odpadami oraz zalecić stosowanie niskoemisyjnych urządzeń grzewczych,
- zachować racjonalne, z punktu widzenia warunków przyrodniczych i bioklimatycznych, powierzchnie terenów zielonych (biologicznie czynnych), w tym wyłączyć z zabudowy tereny łąk wokół zbiorników wodnych,
- wyłączyć z zabudowy obiektami z pomieszczeniami przeznaczonymi na stały pobyt ludzi teren w zasięgu potencjalnego oddziaływania napowietrznych linii elektroenergetycznych 110 KV,

- na terenie w zasięgu zagrożenia powodziowego zalecić budowę obiektów wyniesionych ponad teren i niepodpiwniczonych,
- objąć ochroną historyczny zespół zabudowy mieszkaniowej, obiekty zabytkowe ujęte w ewidencji zabytków miasta Opolu oraz widok na kościół i cmentarz w Czarnowasach,
- ustalić szczegółowe zasady kształtowania zabudowy, zapewniające ład przestrzenny na terenie osiedla i jego uporządkowaną formę przestrzenną, harmonijnie wpisaną w krajobraz.

Ochrona poszczególnych elementów środowiska została w projekcie planu uwzględniona w sposób następujący:

Ochrona powietrza.

Ogólny stan zanieczyszczenia powietrza na omawianym terenie jest poniżej obowiązujących norm, określonych w rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 28 kwietnia 1998r, w sprawie dopuszczalnych wartości stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu (Dz. U. nr 55, poz.355).

W celu ochrony tego stanu w projekcie planu uwzględnione są:

- zakaz lokalizacji na całym terenie planu przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz, na terenach mieszkaniowych, zakaz wszelkiej działalności uciążliwej,
- nakaz ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza do granic terenów produkcyjnych i wytwórczo-technicznych,
- zalecenie stosowania indywidualnych urządzeń grzewczych na paliwa niskoemisyjne, przede wszystkim płynne, gazowe lub na energię elektryczną,
- w celu ochrony terenów mieszkaniowo-usługowych przed spalinami emitowanymi przez samochody poruszające się ulicą Jana Sobieskiego (droga krajowa) oraz zanieczyszczeniami emitowanymi przez urządzenia na terenach produkcyjnych i technicznych, plan przewiduje urządzenie zieleni izolacyjnej.

Realizacja tych warunków oznacza, że stan powietrza w rejonie terenu objętego zmianą planu powinien utrzymać się na poziomie odpowiadającym obowiązującym normom.

Ochrona przed hałasem.

Dopuszczalny poziom hałasu w środowisku określa rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa przywołane w pkt 2c. Dla zabudowy występującej w granicach terenu objętego zmianą planu dopuszczalne poziomy hałasu [dB(A)] wynoszą:

	zabudowa jednorodzinna z rzemiosłem i zabudowa zagrodowa		zabudowa jednorodzinna	
	dzień[16h]	noc[8h]	dzień[16h]	noc[8h]
od dróg lub linii kolejowych	60	50	55	45
od pozostałych źródeł hałasu	50	40	45	40

Projekt planu nakazuje zachowanie dopuszczalnych poziomów hałasu zgodnie z przepisami, bez wskazania, które z terenów wydzielonych liniami rozgraniczającymi należą do poszczególnych rodzajów terenów o których mowa w rozporządzeniu.

W celu ochrony terenów mieszkaniowych przed hałasem projekt planu ustala:

- ograniczenie emisji ponadnormatywnego hałasu do granic terenu produkcyjno – hodowlanego i terenów wytwórczo-technicznych,
- zakaz lokalizacji budynków z pomieszczeniami na stały pobyt ludzi w odległości mniejszej niż 30 m mierząc od skrajnej krawędzi jezdni ulicy Jana Sobieskiego oraz w pasie oddziaływania napowietrznych linii elektroenergetycznych 110 KV,
- zalecenie wyposażenia budynków przeznaczonych na stały pobyt ludzi i działek budowlanych, w pasie terenu 100 m mierząc od krawędzi jezdni ulicy Jana Sobieskiego, w elementy i urządzenia podwyższające izolacyjność akustyczną,
- urządzenie zieleni izolacyjnej pomiędzy terenami zabudowy mieszkaniowej a ulicą Jana Sobieskiego (droga krajowa) oraz wokół terenów produkcyjno – technicznych.

Przestrzeganie tych ustaleń w praktyce, po uzupełnieniu planu o wskazanie, które z terenów wydzielonych liniami rozgraniczającymi należą do poszczególnych rodzajów terenów o których mowa w przepisach, zapewni właściwy klimat akustyczny na terenach objętych planem.

Ochrona wód.

Teren planu położony jest w rejonie o bogatej sieci hydrograficznej. Ponadto występują tu średnio izolowane użytkowe zbiorniki wód podziemnych, (zwłaszcza zbiornik nr 333). Zbiorniki nie mają utworzonych obszarów ochronnych – jedynym, w tej sytuacji, prawnym instrumentem ochrony jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

W celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych w projekcie planu wprowadzono:

- zakaz lokalizacji na całym terenie planu przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- zakaz realizacji obiektów i urządzeń wodochłonnych, jeśli zapotrzebowanie na wodę mogłoby naruszyć równowagę lokalnych zasobów wody,
- nakaz realizacji systemu wodociągowego oraz systemów kanalizacji sanitarnej i deszczowej; w przypadku zabudowy produkcyjnej i wytwórczo – technicznej - jest to bezwzględny warunek realizacji nowej zabudowy produkcyjnej i technicznej,
- nakaz stosowania, w razie potrzeby, urządzeń neutralizujących ścieki pochodzące z wód opadowych i roztopowych oraz z terenów produkcyjnych,
- nakaz uregulowania gospodarki odpadami komunalnymi, w tym zakaz składowania wszelkiego rodzaju odpadów na terenie planu; plan nie określa zasad gospodarki odpadami przemysłowymi i hodowlanymi,
- zakaz wprowadzania ścieków do ziemi, zbiorników wodnych oraz bezpośrednio do cieków wodnych.

Realizacja w/w ustaleń projektu planu, po uzupełnieniu o zasady gospodarki odpadami przemysłowymi i hodowlanymi, powinna skutecznie zabezpieczyć wody powierzchniowe i podziemne przed pogorszeniem ich jakości w stosunku do stanu obecnego.

Ochrona przed powodzią

Północno-zachodni fragment terenu objętego planem położony jest w strefie zalewów powodziowych rzeki Odry, skutkujących głównie podtopieniami spowodowanymi podnoszeniem się poziomu wód gruntowych. Projekt planu nie ustala szczególnych warunków zabudowy dla tego terenu.

Ochrona powierzchni ziemi.

Realizacja projektu planu spowoduje ubytek ok. 9,2 ha gruntów rolnych przeznaczonych pod zabudowę. Naruszenie powierzchni ziemi będzie miało charakter trwały, choć, ze względu na niewielki zasięg i lokalizację oraz niską wartość rolniczą gruntów, mało znaczący dla środowiska. W celu m. in. ograniczenia ubytku powierzchni ziemi, w projekcie planu ustalone zostały minimalne wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej dla terenów planowanej zabudowy. Dodatkowo, w celu ochrony powierzchni ziemi, plan nakazuje zachowanie istniejącego ukształtowania powierzchni terenu i ograniczenie prac niwelacyjnych do niezbędnego minimum. W przypadku jednak tego terenu należy się liczyć ze znacznymi przekształceniami powierzchni ziemi. Będą to nasypy, niezbędne przy realizacji zabudowy w miejscach występowania wysokiego poziomu wód gruntowych, zwłaszcza w miejscu istniejącego rowu i istniejącego zabagnienia, a także nowe rowy odwadniające, niezbędne dla przystosowania tego terenu do celów budowlanych. Ponieważ jednak ukształtowanie powierzchni ziemi na terenie planu nie wyróżnia się walorami przyrodniczymi ani krajobrazowymi, szkody w środowisku, spowodowane planowanymi przekształceniami, nie będą miały istotnego znaczenia.

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi

Przez teren planu przebiegają dwie napowietrzne linie wysokiego napięcia 110 KV relacji Dobrzeń Wielki – GPZ Groszowice. Przewiduje się, że szkodliwe oddziaływania linii występują w pasach o szerokości ok. 30 m. Projekt planu ustala zakaz lokalizacji w tych pasach budynków przeznaczonych na stały pobyt ludzi.

Ochrona roślin i zwierząt.

Fauna i flora na terenie planu jest bardzo uboga i nie wymaga szczególnej ochrony. Na wyróżnienie zasługują zbiorowiska łąkowe, turzycowe oraz szuwarowe, zwłaszcza wokół zbiorników wodnych.

Projekt planu obejmuje ochroną strefę zbiorników, jako lokalnego węzła ekologicznego, poprzez m.in. zachowanie istniejącej zieleni oraz zalecenie stosowania przy dokonywaniu nowych nasadzeń gatunków roślin zgodnych z siedliskiem. Niepokojące jest jednak, z punktu widzenia funkcjonowania tego terenu w lokalnym systemie obszarów przyrodniczych, odizolowanie go zabudową od innych terenów zielonych, projekt planu bowiem zakłada likwidację pozostałych istniejących łąk i turzyc. Co prawda wartość przyrodnicza przewidzianych do likwidacji zbiorowisk, ze względu na ich fragmentaryczne wykształcenie, jest niewielka, wskazane jednak byłoby pozostawienie pasa zieleni

w ich ciągu jako korytarza ekologicznego, w celu zachowania ciągłości przestrzennej struktury przyrodniczej.

W sąsiedztwie terenów zabudowy plan przewiduje przeznaczenie ok. 1,3 ha na urządzenie dodatkowych terenów zieleni urządzonej, w tym: zieleni rekreacyjnej, izolacyjnej oraz zieleni. Powierzchnia ta, wraz z powierzchnią biologicznie czynną wokół zbiorników wodnych i w granicach działek budowlanych (planowane 60% powierzchni działki), jest wystarczająca z punktu widzenia warunków bioklimatycznych.

Ochrona walorów kulturowych.

Na terenie planu szczególnej ochrony wymagają następujące elementy środowiska kulturowego: historyczny zespół zabudowy mieszkaniowej, występujące w nim budynki zabytkowe ujęte w ewidencji zabytków miasta Opola oraz widok na kościół i cmentarz w Czarnowasach.

W celu ochrony tych elementów projekt planu ustala:

- strefę „B” ochrony konserwatorskiej obejmującą historyczny zespół zabudowy oraz szczególne warunki użytkowania i zagospodarowania w terenie strefie,
- warunki użytkowania i zagospodarowania obiektów podlegających ochronie konserwatorskiej oraz obiektów zabytkowych,
- obowiązek zachowania widoku na kościół i cmentarz w Czarnowasach.

Ww. ustalenia zapewniają właściwą ochronę dóbr kultury.

Ochronę i kształtowanie harmonijnego krajobrazu kulturowego zapewniają ustalone w projekcie planu lokalne warunki, zasady i standardy kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu.

Syntetyczną ocenę skutków realizacji projektu planu w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska, z uwzględnieniem rozwiązań przyjętych w projekcie planu w zakresie zasad zagospodarowania terenów, kształtowania zabudowy, zasad wyposażenia w infrastrukturę techniczną oraz ogólnych zasad ochrony środowiska, przedstawia lista kontrolna.

OCENA SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU

LISTA KONTROLNA

Klasy wpływu na elementy środowiska

A – wpływ dodatni

C – wpływ ujemny krótkotrwały lub odwracalny

B – wpływ nie zasługujący na uwagę

D – wpływ ujemny długotrwały lub nieodwracalny

Rodzaj inwestycji		Zabudowa mieszkaniowa i usługowa				Zabudowa produkcyjna i techniczna			
Klasa wpływu		A	B	C	D	A	B	C	D
Typ środowiska	Komponent środowiska								
Środowisko fizyczne	Powietrze		+				+		
	Klimat akustyczny		+				+		
	Klimat lokalny	+				+			
	Wody powierzchniowe		+				+		
	Wody podziemne		+				+		
	Gleby				+				+
	Rzeźba terenu				+				+
Środowisko przyrodnicze	Szata roślinna				+				+
	Fauna				+				+
Środowisko Społeczno-Gospodarcze	Warunki zamieszkiwania	+		+			+		
	Wartości kulturowe		+				+		
	Ożywienie gospodarcze	+				+			
	Estetyka krajobrazu	+					+		

Ocena za pomocą listy kontrolnej wykazuje, że realizacja projektu planu, zgodnie z przyjętymi w tym projekcie rozwiązaniami będzie miała:

- **wpływ dodatni** - na klimat lokalny, ożywienie gospodarcze, a realizacja planowanej zabudowy mieszkaniowej wpłynie także dodatnio na warunki zamieszkiwania (poza terenem zagrożonym powodzią) oraz estetykę krajobrazu,
- **wpływ ujemny długotrwały lub nieodwracalny** – na gleby, rzeźbę terenu szatę roślinną i faunę,
- **wpływ obojętny** – na pozostałe komponenty środowiska.

6. Wnioski do projektu planu:

W celu wyeliminowania lub ograniczenia przewidywanych szkodliwych oddziaływań na środowisko oraz konfliktów przestrzennych mogących być rezultatem realizacji projektu planu proponuje się:

- zachować pas zieleni w ciągu istniejących łąk w celu zachowania ciągłości lokalnego systemu obszarów przyrodniczych,
- uzupełnić ustalenia planu o:
 - wskazanie, które z terenów wydzielonych liniami rozgraniczającymi należą do poszczególnych rodzajów terenów o których mowa w rozporządzeniu MOŚZNiL z dnia 13 maja 1998 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku – Dziennik Ustaw Nr 66, poz. 436),

- zasady gospodarki odpadami przemysłowymi i hodowlanymi dla terenów produkcyjnych i technicznych RHO i UP,
- szczególne warunki zabudowy na terenie zagrożonym powodzią.

Nie proponuje się wniosków dotyczących ochrony rzeźby terenu, ponieważ szkody dla środowiska, jakie powstaną w wyniku planowanych przekształceń będą nieistotne.

7. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy.

Przy sporządzaniu prognozy zastosowano metody:

- analizy ustaleń projektu planu z punktu widzenia wymogów ochrony środowiska z wykorzystaniem techniki graficznej – rys. nr 2,
- analizy stanu środowiska na podstawie dostępnych materiałów oraz penetracji terenu,
- oceny skutków realizacji projektu planu w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska za pomocą listy kontrolnej - z uwzględnieniem rozwiązań przyjętych w projekcie planu. Na podstawie otrzymanej tą metodą oceny, sformułowano wnioski do projektu planu.

8. Streszczenie

Projekt planu obejmuje fragment miasta Opolą w rejonie granicy z gminą Dobrzeń.

Przedmiotem planu jest ustalenie zasad zagospodarowania i zabudowy ww. terenu.

Na terenie planu znajdują się tereny zabudowy produkcyjno – hodowlanej, mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami oraz tereny rolne – pola i łąki.

W planie tereny istniejącej zabudowy pozostają bez zmian. Tereny niezabudowane przeznaczone zostały pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną oraz działalność gospodarczą, w tym rozbudowę istniejącej fermy kur.

W celu ochrony środowiska w projekcie planu ustalono, że planowana działalność hodowlana, produkcyjna i techniczna nie może pogarszać stanu środowiska poza terenami przeznaczonymi na tą działalność, zakazano realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko na całym terenie planu, zaplanowano duże powierzchnie zieleni ogólnodostępnej i ogrodów w granicach działek mieszkaniowych, nakazano zachowanie dopuszczalnych poziomów hałasu oraz stosowanie do ogrzewania urządzeń nie zanieczyszczających powietrza, a także określono zasady gospodarki ściekowej i odpadowej.

Z opisu środowiska w rejonie objętym planem wynika, że:

- stan środowiska na terenie planu jest ogólnie dobry i odpowiada wymaganym normom,
- świat roślin i zwierząt jest bardzo ubogi, wartość przyrodniczą mają jedynie łąki, szczególnie wokół zbiorników wodnych,

- występują zagrożenia związane z zalewami powodziowymi i oddziaływaniem napowietrznej linii wysokiego napięcia 110KV.
- poza kilkoma gatunkami owadów, na terenie planu nie występują obiekty i obszary przyrodnicze prawnie chronione; elementami wymagającymi prawnej ochrony są:
 - zbiorniki wód podziemnych, zwłaszcza zbiornik nr 333, który w rejonie terenu objętego zmianą planu jest średnio izolowany, tzn. mogą się do niego dostawać zanieczyszczenia z powierzchni terenu,
 - zieleń wokół zbiorników wodnych.
- ochrony wymagają istniejące obszary i obiekty zabytkowe: historyczny zespół zabudowy mieszkaniowej w rejonie ulic: Gawędy, Grodzkiej i Jana Sobieskiego oraz budynki ujęte w ewidencji zabytków miasta Opole a także widok na kościół i cmentarz w Czarnowasach.

Przewiduje się, że realizacja projektu planu może spowodować następujące niekorzystne dla środowiska skutki:

- wyłączenie z produkcji rolniczej i przeznaczenie pod zabudowę ok. 9,2 ha gruntów rolnych,
- hałas, zanieczyszczenie powietrza, powierzchni ziemi oraz wód powierzchniowych i podziemnych przez planowane zakłady produkcyjne,
- niekorzystny wpływ tych zakładów na warunki mieszkaniowe,
- odizolowanie terenów zielonych wokół zbiorników od innych terenów zielonych, istniejących w dolinie Odry, co jest niekorzystne z punktu widzenia wartości przyrodniczej tych terenów,
- naruszenie obiektów zabytkowych oraz krajobrazu.

Aby wyeliminować te skutki konieczne jest:

- zakazanie przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko oraz takich, które mogą pogorszyć stan środowiska na terenach mieszkaniowych,
- ograniczenie wpływu działalności produkcyjnej i technicznej do terenu zakładu,
- ustalenie dopuszczalnych poziomów hałasu,
- ustalenie zasad prawidłowej gospodarki ściekowej i gospodarki odpadami,
- zalecenie stosowania urządzeń grzewczych nie zanieczyszczających powietrza,
- wyłączenie z zabudowy mieszkaniowej i innej, z pomieszczeniami na stały pobyt ludzi, terenu w zasięgu oddziaływania istniejących linii 110 KV,
- zachowanie pasa zieleni w ciągu istniejących łąk,
- ochrona obiektów zabytkowych i krajobrazu.

Wszystkie ww. warunki zostały uwzględnione w projekcie planu z wyjątkiem zachowania ciągłości terenów zielonych.

Ocena skutków realizacji planu wykazała, że po korekcie uwzględniającej pominięty warunek, realizacja ta nie wpłynie niekorzystnie na stan środowiska.